PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 18 im. Jana Zygmunta Jakubowskiego w Płocku

w roku szkolnym 2017/2018

W dniu 27 września 2017 r. Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwaliła Program Wychowawczo – Profilaktyczny dla Szkoły Podstawowej nr 18 Płocku.

Dyrektor ..... Jarosław Kalaszyński

Rada Rodziców ..... Małaniejska Beata

Samorząd Uczniowski. Lena Śmiechowska ..... Martyna Wypych

Podstawa prawna (art. 84 ust. 1-3 oraz ust. 5 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.)

Podstawa prawna:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Wychowanie

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczej będzie przeprowadzana na podstawie:

- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- ankiety skierowanej do rodziców na temat ich oczekiwań dotyczących realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły,
- analizy uwag wpisanych do dziennika.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wyróżniono następujące obszary wymagające szczególnej uwagi w procesie wychowawczo-dydaktycznym:

- występuje konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki uzależnień (palenie papierosów),
- w niektórych przypadkach nierespektowane są przez uczniów normy społeczne, w tym występują zachowania agresywne – zachodzi konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki przemocy.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- propozycje dotyczące treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, autorstwa rodziców, uczniów i nauczycieli,
- analizę sytuacji wychowawczej, w tym zagrożeń uzależnieniami,
- przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania.

Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Sylwetka absolwenta

Absolwent jest:

- ***aktywny*** - posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy wykazuje się samodzielnością,
- ***ciekawy świata*** - korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę,
- ***odpowiedzialny*** - umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,
- ***otwarty*** - potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- ***optymistą*** - pozytywnie patrzy na świat lubi siebie i innych,
- ***tolerancyjny*** - szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- ***świadomy swoich praw i praw innych ludzi*** - zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

Cele programu

Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiąganiu dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej;

- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Zadania programu

1. **Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej** – przywiązanie do historii i tradycji narodowych, zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat, miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

2. **Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia** – podejmowanie odpowiednich wyborów czy decyzji.

3. **Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu** – postawy prozdrowotne uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki.

4. **Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi** – nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych.

5. **Edukacja proekologiczna** – upowszechniane wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowań ekologią.

6. **Doradztwo zawodowe** – przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Sposób realizacji celów programu

Zadania programu	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej	• Poznanie przez uczniów symboli narodowych, tradycji narodowych oraz rozwijanie patriotyzmu; • poznawanie sylwetek słynnych Polaków, patrona szkoły - prowadzenie kroniki szkolnej; • poznawanie najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich; • uczestnictwo w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym.	wychowawcy nauczyciele

Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia	• Poznawanie podstawowych zasad bezpieczeństwa: - *poruszania się po drogach,* - *bezpiecznego zachowania w kontaktach z nieznajomymi,* - *zasad bezpiecznego użytkowania sprzętu elektrycznego,* - *zasad bezpieczeństwa pożarowego,* - *edukacja dotycząca ratownictwa medycznego;* • wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych; • uczenie prawidłowych zachowań w razie np.: wypadku, kradzieży, alarmu; • poszerzanie wiedzy (dostosowanej do wieku oraz możliwości psychofizycznych uczniów) na temat zagrożeń związanych z różnymi rodzajami uzależnień – realizacja zajęć profilaktycznych np.,: „Spójrz inaczej", „Fantastyczne możliwości", „Debata", itp.	wychowawcy nauczyciele pielęgniarka szkolna pedagog szkolny
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	• Korygowanie wad postawy, • kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, • zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała, • stosowanie zasad zdrowego stylu życia, odżywiania, • wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej, • ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka, • kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji	wychowawcy nauczyciele pielęgniarka szkolna pedagog szkolny

	medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych, • zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby, • przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka, • poznanie zasad zdrowego odżywiania się i ich wpływu na zdrowie i kondycję fizyczną	
Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi	• Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd., • uczenie wrażliwości na potrzeby innych, przyswajanie sobie podstawowych zasady tolerancji, • organizowanie pomocy koleżeńskiej, • eliminowanie ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych, • poznanie elementarnych norm współżycia społecznego w grupie rówieśniczej	wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny opiekun SU
Edukacja proekologiczna	• Umiejętność obserwowania przyrody, • uświadomienie odpowiedzialności za środowisko, • poznanie współzależności między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym.	wychowawcy nauczyciele

Doradztwo zawodowe	• Udzielanie uczniom wsparcia w osiągnięciu umiejętności planowania własnej ścieżki edukacyjno - zawodowej i inspirowanie do tworzenia długofalowych planów życiowych, • współpraca z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Płocku oraz PPP nr 1 w Płocku (program preorientacji zawodowej dla uczniów kl. I-III)	wychowawca doradca zawodowy wicedyrektorzy

Program wychowawczo-profilaktyczny jest realizowany w oparciu o współpracę rodziców, uczniów i nauczycieli .

Współpraca z rodzicami jest realizowana poprzez:

1. Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami według potrzeb.
2. Zapoznanie rodziców z:

   - zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno-wychowawczymi w danej klasie i szkole,
   - przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów,
   - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę.

3. Udział rodziców w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły.

Rodzice:

- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu),
- zapewniają dziecku poczucie bezpieczeństwa.

Wychowawcy i nauczyciele:

- starają się poznać sytuację rodzinną i osobistą ucznia,
- opracowują i realizują szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- prowadzą dokumentację nauczania,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- integrują oddział,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współpracują z dyrekcją szkoły,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.

Uczniowie:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,

- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych – statutu, programu wychowawczo - profilaktycznego.

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje na temat działania programu i jego efektów pochodzą od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz służą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja,
- ankieta,
- analiza szkolnej dokumentacji.

Pod koniec roku szkolnego 2017/2018 przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą ankiet. Osobami ankietowanymi będą rodzice, nauczyciele oraz uczniowie naszej szkoły. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian.